

Marking Scheme
Strictly Confidential
(For Internal and Restricted use only)
Senior School Certificate Examination, 2025
SUBJECT NAME BHUTIA (Q.P. CODE 27)

General Instructions: -

1	You are aware that evaluation is the most important process in the actual and correct assessment of the candidates. A small mistake in evaluation may lead to serious problems which may affect the future of the candidates, education system and teaching profession. To avoid mistakes, it is requested that before starting evaluation, you must read and understand the spot evaluation guidelines carefully.
2	“Evaluation policy is a confidential policy as it is related to the confidentiality of the examinations conducted, Evaluation done and several other aspects. Its’ leakage to public in any manner could lead to derailment of the examination system and affect the life and future of millions of candidates. Sharing this policy/document to anyone, publishing in any magazine and printing in News Paper/Website etc may invite action under various rules of the Board and IPC.”
3	Evaluation is to be done as per instructions provided in the Marking Scheme. It should not be done according to one’s own interpretation or any other consideration. Marking Scheme should be strictly adhered to and religiously followed. However, while evaluating, answers which are based on latest information or knowledge and/or are innovative, they may be assessed for their correctness otherwise and due marks be awarded to them. In class-X, while evaluating two competency-based questions, please try to understand given answer and even if reply is not from marking scheme but correct competency is enumerated by the candidate, due marks should be awarded.
4	The Marking scheme carries only suggested value points for the answers These are in the nature of Guidelines only and do not constitute the complete answer. The students can have their own expression and if the expression is correct, the due marks should be awarded accordingly.
5	The Head-Examiner must go through the first five answer books evaluated by each evaluator on the first day, to ensure that evaluation has been carried out as per the instructions given in the Marking Scheme. If there is any variation, the same should be zero after deliberation and discussion. The remaining answer books meant for evaluation shall be given only after ensuring that there is no significant variation in the marking of individual evaluators.
6	Evaluators will mark($\sqrt{}$) wherever answer is correct. For wrong answer CROSS ‘X’ be marked. Evaluators will not put right (✓) while evaluating which gives an impression that answer is correct and no marks are awarded. This is most common mistake which evaluators are committing.
7	If a question has parts, please award marks on the right-hand side for each part. Marks awarded for different parts of the question should then be totaled up and written in the left-hand margin and encircled. This may be followed strictly.
8	If a question does not have any parts, marks must be awarded in the left-hand margin and encircled. This may also be followed strictly.
9	If a student has attempted an extra question, answer of the question deserving more marks should be retained and the other answer scored out with a note “Extra Question” .

10	No marks to be deducted for the cumulative effect of an error. It should be penalized only once.
11	A full scale of marks _____(example 0 to 80/70/60/50/40/30 marks as given in Question Paper) has to be used. Please do not hesitate to award full marks if the answer deserves it.
12	Every examiner has to necessarily do evaluation work for full working hours i.e., 8 hours every day and evaluate 20 answer books per day in main subjects and 25 answer books per day in other subjects (Details are given in Spot Guidelines).This is in view of the reduced syllabus and number of questions in question paper.
13	<p>Ensure that you do not make the following common types of errors committed by the Examiner in the past:-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leaving answer or part thereof unassessed in an answer book. • Giving more marks for an answer than assigned to it. • Wrong totaling of marks awarded on an answer. • Wrong transfer of marks from the inside pages of the answer book to the title page. • Wrong question wise totaling on the title page. • Wrong totaling of marks of the two columns on the title page. • Wrong grand total. • Marks in words and figures not tallying/not same. • Wrong transfer of marks from the answer book to online award list. • Answers marked as correct, but marks not awarded. (Ensure that the right tick mark is correctly and clearly indicated. It should merely be a line. Same is with the X for incorrect answer.) • Half or a part of answer marked correct and the rest as wrong, but no marks awarded.
14	While evaluating the answer books if the answer is found to be totally incorrect, it should be marked as cross (X) and awarded zero (0)Marks.
15	Any unassessed portion, non-carrying over of marks to the title page, or totaling error detected by the candidate shall damage the prestige of all the personnel engaged in the evaluation work as also of the Board. Hence, in order to uphold the prestige of all concerned, it is again reiterated that the instructions be followed meticulously and judiciously.
16	The Examiners should acquaint themselves with the guidelines given in the “ Guidelines for Spot Evaluation ” before starting the actual evaluation.
17	Every Examiner shall also ensure that all the answers are evaluated, marks carried over to the title page, correctly totaled and written in figures and words.
18	The candidates are entitled to obtain photocopy of the Answer Book on request on payment of the prescribed processing fee. All Examiners/Additional Head Examiners/Head Examiners are once again reminded that they must ensure that evaluation is carried out strictly as per value points for each answer as given in the Marking Scheme.

MARKING SCHEME BHUTIA

Q. No.	Expected answer/ Value points	Distribution of marks
	Section A- Unseen Passage-1(འཕྲིང་འབྲེལ་ལམ་ལུ་)	
1.	དྲི་བ་ཅུང་འཕྲི་ལན།	5 x 1= 5
(i)	B. གླེང་བྱ་ཆེ།	1
(ii)	A. བྱུང།	1
(iii)	C. ལབ་ བཅུག་ ཕྱིན་ བོ།	1
(iv)	C. འདམ་ཆུ།	1
(v)	D. ཆེམས་པོའི་ བྱིས།	1
2.	Unseen Passage-II (འཕྲིང་འབྲེལ་ལམ་ལུ་)	5 x 1= 5
(i)	B. གླེང་བྱ་ཅུང་འཕྲི་ ཆང་ན།	1
(ii)	A. གླེང་བྱའི་སྒྲོ།	1
(iii)	B. ཨོ་ལག་གིས།	1
(iv)	C. ཨོ་ལག་ འདྲ་བོ།	1
(v)	A. ཨོ་ལག།	1
3.	Section B- Applied Grammar- ལུ་མ་རྟགས་ལམ་ལུ་ དྲི་བ་ཅུང་འཕྲི་ལན།	5 x 1= 5
(i)	D. སྤང་ གཞན་དབང་ཅན་ བརྒྱད།	1
(ii)	A. འབྲེལ་སྒྲོ།	1
(iii)	A. སྒྲོན་ལོ།	1
(iv)	C. རྟགས་ ལབ་ཏོ་ ཞིན།	1
(v)	A. ཕྱག།	1
4.	Section C- Prose - ཆོག་སྒྲུག་ དང་ རྣམ་ཐར་གྱི་ དྲི་ བའི་ ལན།	5 x 1= 5
(i)	B. ལྟག།	1
(ii)	D. བདུད་མོ་ ཏ་ཤང།	1
(iii)	A. གུ་རུ་ པར་ འབྱུང་གནས།	1

(iv)	D. བཅ་ཟེ་ སྒོ་གྲོས།	1
(v)	B. བེ་རོ་ཙུ་ན་ དང་ གཙང་ ལེགས་གྲུབ།	1
5.	Section D- Writing and Composition : Essay writing - བྲི་ཚུམ་གྱི་ གྲི་བ་ གཞིས་ལས་ གཅིག་གི་ བྲི། (Attempt any one)	5
(a)	ནང་པའི་ ཏུས་ཆེན་ ཙུ་ཆེན་ བཞིའི་ ནང་ལས་ གང་རུང་ གཅིག་གི་ སྐོར་ལོ་ བྲི་ཚུམ་ བྲི་བའི་ སྐང་ འགོ་བརྗེད་, བརྗེད་བྱ, དོན་ཆེན་ དང་ འཇུག་འདུ་ བཅས་ ཆ་ཆང་ཅིག་ བྲིས་ ཡོད་པོ་ དགོས།	
(b)	རང་གི་ སྐད་རིགས་ འདི་ ཙུ་ཆེན་ ཨིན་བས་ འདི་ལོ་ ག་ཉེ་ གྲུང་སྐྱབས་ བྱས་ དགོས་པའི་ སྐོར་ལོ་ བྲི་ཚུམ་ བྲི་བའི་ སྐང་ འགོ་བརྗེད་, བརྗེད་བྱ, དོན་ཆེན་ དང་ འཇུག་འདུ་ བཅས་ ཆ་ཆང་ ཅིག་ བྲིས་ ཡོད་པོ་ དགོས།	
6.	Letter Writing: Application - བྲུ་ཡིག་ལས། - བྲུ་ཡིག་གི་ གྲི་བ་ གཞིས་ ལས་ གཅིག་གི་ བྲི། (Attempt any one)	5
(a)	གཞུགས་ ལྷ་བའི་ དོན་ཆེན་ བཅུག་ཉེ་ སྒོ་བ་སྤྱི་ལོ་ ཉིན་ གཅིག་གི་ དགོངས་བྲུ་ ཡི་གེ་ ཅིག་ བྲི་བའི་ སྐང་ འགོ་བརྗེད་, དོན་ཆེན་, བརྗེད་བྱ དང་ འཇུག་འདུ་ བཅས་ ཆ་ཆང་ སྐྱགས་ཉེ་ བྲིས་ ཡོད་པོ་ དགོས།	
(b)	དཔེ་མཛོད་ཁང་ན་ འཇུག་བའི་ དོན་ལོ་ སྒོ་བ་སྤྱི་ལོ་ གནང་བ་ གནང་བའི་ དོན་ལོ་ བྲུ་ཡིག་ བྲིས་པའི་ སྐང་ འགོ་བརྗེད་, དོན་ཆེན་, བརྗེད་བྱ དང་ འཇུག་འདུ་ བཅས་ ཆ་ཆང་ སྐྱགས་ཉེ་ བྲིས་ ཡོད་པོ་ དགོས།	
7.	Letter Writing - བཏང་ཡིག་ལས། - བཏང་ཡིག་གི་ གྲི་བ་ གཞིས་ ནང་ལས་ གཅིག་གི་ བྲི། (Attempt any one)	5
(a)	རང་གི་ སྐད་ རྒྱབས་དགོས་པོ་ གལ་ཆེན་ ཨིན་བའི་ སྐོར་ལོ་ རོགས་ལོ་ ཡི་གེ་ གཅིག་ བྲི་བའི་ སྐང་ འགོ་བརྗེད་ དོན་ཆེན་ བརྗེད་བྱ དང་ འཇུག་འདུ་ བཅས་ ཆ་ཆང་ སྐྱགས་ཉེ་ བྲིས་ ཡོད་པོ་ དགོས།	
(b)	ཆོས་རྒྱགས་ སྐོར་ལོ་ རང་གི་ བྱ་སྐྱགས་ རྒྱགས་ཅན་ རྒྱབས་བཞིན་ ཡོད་པའི་ སྐོར་ལོ་ བཅ་ལོ་ ཡི་གེ་ བྲི་བའི་ སྐང་ འགོ་བརྗེད་ དོན་ཆེན་ བརྗེད་བྱ དང་ འཇུག་འདུ་ བཅས་ ཆ་ཆང་ སྐྱགས་ཉེ་ བྲིས་ ཡོད་པོ་ དགོས།	

8.	Section- E Applied Grammar- ལྟུང་ཏྲགས་ ལས་། འག་གི་ གྲི་བ་ ཚུའི་ རང་ལས་ ལྟུང་ལན་ གྱི། (Attempt any five)	5 x 2 = 10
(i)	འབྲེལ་ཆོག་ ལབ་ན་ ཆོག་སྒྲུབ་ གཉིས་ མཐུད་ཉི་ བཟོད་པོ་ ཆོག་སྒྲུབ་ གཅིག་ལོ་ གཡོག་ བྱས་མཐུན་ ཆོག་ཚུ་ལོ་ ལབ།	2
(ii)	ཨི་ལྷན་གྱི་ སྤང་ལོ་ ས་མཐའ་ སྒྱར་ན་ རྣམ་དབྱེ་ གསུམ་པོ་ བྱས་སྒྲུ་ འཛོན་ཤད་ ཨིན།	2
(iii)	“ བསོད་ནམས་ཀྱིས་ བྱིས་ རྒྱབས། ” ལབ་ན་ རྣམ་དབྱེ་ གསུམ་པོ་ བྱས་སྒྲུའི་ དཔེར་བཟོད་ རྟོན་པོ་ ཨིན།	2
(iv)	དུས་ གསུམ་ ཡོད། འདི་ཚུ་ དུས་ འདས་པོ་, དུས་མ་འོངས་པོ་ དང་ དུས་ ད་ཉི་བ་ བཅས་སོ།	2
(v)	མིང་ ལབ་ན་ དངོས་པོ་ གང་ཟག་ ཡང་ན་ ལུང་པོའི་ མིང་ བཟོས་ཉི་ བཅུག་གོའི་ ཆོག་ ཅིག་ལོ་ ལབ། དཔེར་ན་ དེབ་, བཟ་ཤིས་, སྒང་ཏོག།	2
(vi)	ཏྲགས་ལོ་ མན་ འདྲ་བོ་ གསུམ་ ཡོད། འདི་ཚུ་ པོ་ མོ་ དང་ མ་ཚེང་ལོ་ ལབ་ཏོ་ ཨིན།	2
9.	འག་གི་ གྲི་བ་ གསུམ་ རང་ལས་ གཉིས་ལོ་ ལན་ གྱི། (Attempt any Two)	2 x 3 = 6
(i)	རྣམ་དབྱེ་ བརྒྱད་ ཡོད། འདི་ཚུ་ རྣམ་དབྱེ་ དང་པོ་ མིང་ཅམ་ རྟོན་པོ། གཉིས་པོ་ གཡོག་ལོ་ རྟོན་པོ། གསུམ་པོ་ བྱས་སྒྲུ་ རྟོན་པོ། བཞི་པོ་ དགོས་པོ་ རྟོན་པོ། ལྟུང་ལྱངས་ རྟོན་པོ། དུག་གོ་ འབྲེལ་སྒྲུ་ རྟོན་པོ། བདུན་པོ་ རྟོན་གནས་ རྟོན་པོ། བརྒྱད་པོ་ འབོད་སྒྲུ་ རྟོན་པོ་ བཅས་སོ།	3
(ii)	བྱང་ཆོས་ལོ་ རང་གསེས་ དབྱེ་ན་ བདུན་ ཡོད། འདི་ཚུ་ ཡོན་ཏན་གྱི་ བྱང་ཆོས་, བྱངས་གྱི་ བྱང་ཆོས་, འབྲེལ་བ་ རྟོན་ པའི་ བྱང་ཆོས་, མིང་ཆབ་གྱི་ བྱང་ཆོས་, གྲི་བའི་ བྱང་ཆོས་, དགག་སྒྲུའི་ བྱང་ཆོ་ དང་ དགར་བའི་ བྱང་ཆོས་ བཅས་སོ།	3
(iii)	སྤང་ གཞན་དབང་ཅན་ བརྒྱད་ ཡོད། འདི་ཚུ་ - སྒྱར་བསྐྱེ, ལོ་དོན་, ཨི་ལྷན་, རྒྱན་བསྐྱེད་, ལྷག་བཅས་, འབྱུང་སྐྱེད་, འབྱུང་ལྱངས་ དང་ འབོད་སྒྲུ་ བཅས་སོ།	3

10.	Prose - ཚིག་ལྷན་གྱི་ འོག་གི་ དྲི་བ་ཅུ་ཉི་ལྔ་ལྟར་ རྩོམ་པ་ ལན་ བྲི། (Attempt any Five)	5 x 2= 10
(i)	རྒྱལ་པོ་ ཤིང་རྩ་ ཆེན་པོའི་ བཅུན་མོའི་ གཉིད་ལམ་ རྩོམ་པོ་ ཕྱག་ལོན་ གསུམ་ ཕྱགས་ གས་གཞུང་ འཕུར་ཕྱི་ རྩོམ་ རྩོམ་ བའི་ རྩོམ་པས་ གཅིག་འདི་ བྱ་བྲ་ གཅིག་གིས་ བསད་པོ་ གཞིགས་པོ་ སྤང།	2
(ii)	དགེ་འདུན་པོ་ རྒྱལ་པོ་ སོང་ན་ གོས་ལག་ དམར་སེར་གྱི་ རིགས་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ རྩོམ་གཞུང་ ཞིན་བས་ མི་གཙང་བའི་ ས་ལོ་ ཡོད་ན་ འཕྱ་སྤྱི་ གཙང་སར་ བཞག་ དགོས།	2
(iii)	སེམས་དཔའ་ ཆེན་པོ་ གུན་རྩི་ མཆོག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་པོ་ ༡༠ ཆེས་ ༢ ལོ་ རྒྱ་འབྲུངས་པོ་ སྤང།	2
(iv)	འབྲུལ་ རྒྱལ་པོའི་ དོན་ལོ་ རིག་གསར་གྱིས་ དངོས་རྩོམ་ གསར་པོ་ རྩོམ་འཁོར་ མེ་འཁོར་ རྩ་བུ་ དང་ གནམ་གྱི་ ལ་སོགས་པོ་ བཟོ་ ཡོད།	2
(v)	ང་ཅག་ ཤེས་ཡོན་ རྒྱངས་བའི་ རྒྱལ་པོ་ ཤེས་རབ་ དང་ བཅོན་འབྲུས་ གཉིས་ལས་ བཅོན་འབྲུས་ འདི་ ལྷོ་བུ་ གལ་ཆེན་ ཞིན།	2
(vi)	ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ བོ་རྩ་ལོ་ ཡབ་ཡུམ་ གཉིས་ གན་ རྩོན་པོ་མེ་ དྲི་བའི་ ལན་ལོ་ ཡབ་ནེ་ གཏམ་ འཆོལ་བ་ དང་ ཡུམ་ནེ་ མིག་ འཆོལ་བ་ རྩོན་པོ་ ཞིན་སེ་ བྱས་པོ་ སྤང།	2
11.	འོག་གི་ དྲི་བ་ཅུ་ཉི་ལྔ་ལྟར་ གཅིག་ལོ་ ལན་ བྲི། (Attempt any One)	1 x 4= 4
(i)	དགོན་མཆོག་ གསུམ་ལོ་ རྒྱལ་པོ་ སོང་ཆར་ན་ དགག་གོའི་ བསྐབ་བྱ་ གསུམ་ ཡོད། འདི་ཅུ་ དང་པོ་ སངས་རྒྱས་ལོ་ རྒྱལ་པོ་ སོང་ཆར་ན་ འཇིག་རྟེན་གྱི་ ལྷ་ལོ་ ཕྱག་ མི་འཆོལ། གཉིས་པོ་ ཆོས་ལོ་ རྒྱལ་པོ་ སོང་ཆར་ན་ སེམས་ཅན་ལོ་ གཞོད་འཆོ་ སྤངས། གསུམ་པོ་ དགེ་འདུན་པོ་ རྒྱལ་པོ་ སོང་ཆར་ན་ གྲོགས་ ལུ་སྤྱོད་པོ་ དང་ མི་གྲོགས།	4
(ii)	པོད་ གངས་ཆེན་གྱི་ རྩོམ་ན་ རིགས་གསུམ་ མགོན་པོའི་ རྒྱལ་པོ་ཅུ་ནེ་ རྩོན་རས་ གཞིགས་ཀྱི་ རྒྱལ་པོ་ནེ་ ཆོས་རྒྱལ་ རྩོང་བཅོན་ སྤུངས་པོ་ ཞིན། ཕྱག་ན་ རྩོ་རྩོའི་ རྒྱལ་པོ་ནེ་ རྩོན་པོ་ གུ་ར་ རྩོང་བཅོན་ ཞིན། འདི་ལས་ འཇམ་དཔལ་ དབྱངས་ཀྱི་ རྒྱལ་པོ་ནེ་ རྩོན་པོ་ ལུ་མི་ སམ་རྩོ་ཏ་ ཞིན་ནོ།	4

12	Poem- ཚིགས་བཅད་ལས། འདི་གི་ཚིགས་བཅད་ལས་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱ། (Attempt any One)	1 x 5 = 5
(i)	མི་སྤྱི་བུ་དམ་པ་འདི་ཙུ་ག་ཚེད་རང་དཀའ་ལས་སྤྱིད་སྤྱག་པོག་རུང་དམ་པའི་ཚས་དང་འགལ་བའི་གཡོག་མི་བྱས། དཔེར་ན་ཆར་འདོད་བྱི་ཙུང་ཁུ་བྱུག་འདི་ག་ཚེད་རང་ཁ་སློམ་རུང་གནམ་ལས་བབས་པའི་ཆར་པོའི་ཚུ་མ་རྟོག་ས་ལས་སྤར་བའི་ཚུ་མི་འཐུང་བོ་དང་འདྲ་བོ་ཨིན་ནོ།	5
(ii)	དཔེར་ན་བྱེ་རྒྱབས་ཞི་ཚུ་ཀྱོང་ཚུ་ཚུང་བཀལ་ཞི་པར་ཁ་འགྱུ་མ་ཚུགས་མཐན་མི་འདི་གིས་རྒྱ་མཚོ་སློམ་པོ་ན་འཛུལ་ཞི་ག་ཞེ་པར་ཁ་འགྱུ་ཚུགས་ཤད་མི་ཚུགས། དཔེ་འདི་དང་འདྲ་བོ་མིག་ལྟོས་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཡང་མ་ཤེས་མཐན་མི་འདི་གིས་ཚས་ཀྱི་དོན་དག་གཙོ་བོ་སྤྱོད་ཀྱིང་སློར་ལོ་ག་ཞེ་རྟོགས་ཚུགས་ཤད་མི་ཚུགས་སོ།	5
13.	Rapid Reader - འགྲོ་བ་བཟང་མའི་ནུས་ཐར་གྱི་དྲི་བའི་ལན་ཅུ། (Attempt any Five)	5 x 2 = 10
(i)	རྒྱལ་པོ་ཀླ་ལ་དབང་པོ་ལོ་བཅུ་མོ་གཉིས་ཡོད། འདི་ཙུ་བཅུ་མོ་ཉ་ཤང་དང་བཅུ་མོ་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་ཨིན།	2
(ii)	ལྷ་སྤས་རྒྱལ་བུ་ཀུན་ཏུ་ལེགས་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཀླ་ལ་དབང་པོའི་སྤས་ཨིན་ནོ།	2
(iii)	འགྲོ་བ་བཟང་མའི་ཡབ་ཀྱི་མཚན་ནེ་བུ་མ་ཟེ་སློ་གོས་དང་ཡུ་མ་གྱི་མཚན་ནེ་བུ་མ་ཟེ་མཛེས་མོ་ཨིན་ནོ།	2
(iv)	འགྲོ་བ་བཟང་མོ་སྐྱེ་འབྱུངས་པོའི་སྐབས་ལོ་བར་སྤང་ལོ་མཐའ་འགོ་སྤེལ་འཇའ་འོད་ནང་ལོ་བྱོན་པོ་སྤང།	2
(v)	རྒྱལ་པོ་རི་ལོ་ཤ་བྱི་དང་སློན་འབངས་ཐམས་ཅད་འབྱིག་ཞི་ཤ་འདའ་བ་བྱོན་པོ་སྤང།	2
(vi)	རྒྱལ་པོ་ཀླ་ལ་དབང་པོའི་ཤ་བྱིའི་མིང་བྱི་མོ་ལྷགས་ཤ་ཉལ་ཤེས་ཨིན་ནོ།	2